

شیعه در هند و پاکستان

مهاجرت شیعیان به هند و پاکستان که امر وزده در صدی هجرت در هند و پاکستان را تشکیل می دهند از عهد خلفای اموی و عباسی شروع می شود .

شیعیان که از ظلم و بیاداری و فساد دستگاه حکومت اموی و خلفای عباسی بترسیدگی آمده بودند، برای سکونت در ممالک شرقی و اشغال بکسب و کار، باین ممالک جلا و وطن می کردند .

تاریخ آغاز مهاجرت شیعیان باین سرزمین که هم از طریق دریا و هم از راه خشکی صورت بگیرد، از زمانه نزار تاریخ کاملاً روشن نیست شاید هجرت این باشد که مهاجران شیعه که باین منطقه وارد می شدند، از ترس اینکه مبادا مورد مزاحمت فرمانروایان هند و افراد غیر مسلمان آنجا واقع شوند، عقاید خود را کاملاً مخفی می داشتند .

بیشتر مهاجرینی که از راه خشکی بقاره هندوستان وارد می شدند از اهل ممالک مختلف اسلامی: ایران، عراق، عربستان و افغانستان بودند که به مجرد ورود باین خطه در اطراف رود سند سکونت می کردند و بدینجهت، اگر کنگ متقل شده بالآخر، در بحر ای و باهم بوتره و در جنوب هند بکار تجارت و فلاحت می پرداختند .

اما بعضی مهاجرینی که از طریق دریا باین مملکت وارد می شدند، از طوائف مختلف عرب بودند که بعد از ورود باین منطقه در ساحل دریای عرب و خلیج بنگال و مالابار و بنگال مسکن می کردند و بعد از آن بنقاط مختلف آن مملکت پخش می شدند .

* * *

شخصیتهای برجسته شیعه در هندوستان

در خلال اینکه گروههای غیر شیعه در صفحات شمال و جنوب هند بر مقام ایجاد ممالک کوچک و بزرگ بودند، شیعیان نیز در میان اساتذگان سامان، حکمرانهای چند،

بوجود آورده .

از میان شیعیان فعال که در تئپیر محور تاریخ هند، ائبرش لوانی داشت میتوان رهبر بزرگ و پیرام خان خانان، را نام برد .

این فاعده شیعه بیاری «همایون» امپراطور مغول که در اثر تسلط «شیر شاه سوری» بر هند، از مملکت خود فرار کرده بود، برخواست و در اثر کوششهای بی گبر و اعانه دار این رهبر عظیم شیعیان در هند بوده که امپراطور فراری هند، بعد از ۱۵ سال دوری از کشور، دوباره بمملکت خود بازگشت و زمام امور مملکت را در دست گرفت، همچنین دو پادشاه شیعه در هندوستان بنام حیدر علی و پسرش تیبو، مقاومت قابل تحسینی، در مقابل قوای استعماری بریتانیا از خود نشان دادند .

از شخصیت های بارز شیعه در هندوستان : میتوان «شیخ نورالله مرعشی تهری» قاضی و فقیه مشهور در دستگاه حکومت محمد اکبر و جهانگیر و پادشاه مغول و شیخ ابوالفضل و برادرش شیخ ابوالفتح را که دو استوانه سنگین در عالم سیاست هندوستان بوده و رهبر و پیشوای دینی شیعیان آنجا و عضو مستشاران نه گانه در دربار محمد اکبر پادشاه دانش پرور مغول بودند بشمار آورد .

از رهبران بزرگ در قرن اخیر نیز که نام پرافتخارشان زینت بخش صفحات تاریخ هندوستان می باشد، «محمد علی جناح» مؤسس پاکستان و «مهراجا محمود آباد» رکن مهم سیاست هندوستان و مدافع فداکار، «حسن جارشوی» و «غضنفر علی خان» زعم بزرگدرا میثون نام برد .

* * *

مراکز شیعه نشین

با اینکه آمار دقیقی از تعداد شیعیان در هند و پاکستان در دست نیست و لیکن تعداد آنها در پاکستان از ۱۵ میلیون الی ۲۰ میلیون، و در هندوستان حداکثر ۱۰ میلیون نفر تخمین زده میشود .

آمار بالادرباره تعداد شیعیان در هند و پاکستان، دائماً در تغییر است زیرا شیعیان در ائبر، مساعد بودن شرایط زندگی در پاکستان، از هندوستان بآنجا روی می آورند و

بخصوص در سالهای اخیر که مقامات هندی در سر راه زندگی مسلمانان موانعی ایجاد می کنند.

اکثر شیعیان در شهرهای مرکزی و غربی پاکستان مثل کراچی، مولتان، لاهور، جهانک، راولپندی، سیالکوٹ، سرکوره، وسکور، دهری، حیدرآباد، پشاور، کوہات، پادشانار، کویتا، کشمیر و بالستان و بمبئی و بمبئی در شهرهای شرقی پاکستان، داکا و تشینا نفوذ سکونت دارند.

اماد در هندوستان نیز جمعیت انبوهی از شیعیان در شهرهای: دهلی، بیروت، مظفر آن چار، باریلی، بوداون و مرادآباد و لکنیو، فیضآباد، الله آباد، جاوینور، بنارس، غایا و بانئا، میسور، مدراس و غیر آنها مسکن دارند.

شیعیان در این مراکز بخصوص آنهاائی که در کراچی و سورات و مدراس و کاکته ساکن هستند اکثر بنیاد و ولایت اشتغال دارند و بعضی از آنها نیز مالک و یا احیاناً در شئون مختلف حکومت بزندگی خود ادامه میدهند.

در میان شیعیان هندو پاکستان افراد برجسته دینی از خطباء مشهور مثل «مولانا رضا» و «حکیم مرتضی» و «مولانا سبط الحسن» و «مولانا مقبول احمد» «مولانا سید علی حائری» و شعراء ماهر و وزیر دستی چون «حسن حبیبی» و «رحیم جان خان» و «مجتهدین بنامی» مثل «مولانا ناصر حسین» و «مولانا نجم الحسن» و «مولانا محمد باقر» و «مولانا امجد حسین» و «مولانا شبیر حسین» و «مولانا محمد شبیر» و «مولانا سبط حسن» چنانبوی مثل سنارگان در عشایر از آسان هندو پاکستان می درخشیدند.

شیعیان از آنجا تیکه پیوندنا گسسته می یا خاندان ذیالت بخصوص حضرت علی بن ابیطالب و پیشوایان و امامان بعد از وی (ع) دار و علاقه خاصی در دل خود نسبت به معادن وحی احساس میکنند لذا در ترویج فضائل پیغمبر و ائمه اطهار در هر گداشت این رهبران عالیقدر اسلام بهر وسیله که میسر شود جدی ببلوغ دارند. از این رو مجالس تذکرو توبه بر پا می دارند و از مناقب و احوال آموزنده آنها بازگویی کنند و در کتابهای بسیاری این راهنمایان دلسوز بشری را به جهانیان معرفی می نمایند و از آنجا بر حسته این کوششهای ارزنده شیعیان هند و پاکستان کتاب نفیسی است بنام «ده مجلس» بزبان اردوئی که در مناقب امام علی (ع) نگارش یافته و منتشر شده است.